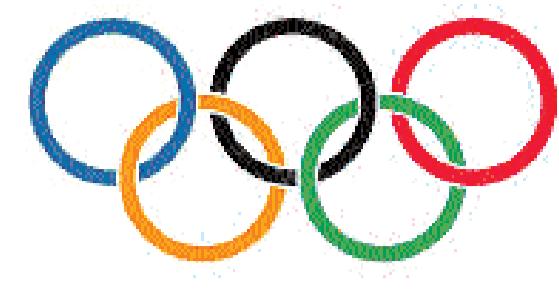

Olimpiya dünyası

www.olimpiyadunyasi.az

Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsinin qəzeti

Nº 7 (1454), 22 - 28 sentyabr 2020-ci il

Qızılı 2001-ci ildən çıxıı

III Avropa Oyunlarında atletlər 24 idman növü üzrə yarışacaq

Polşanın Krakov şəhərində 2023-cü ildə keçiriləcək Avro- pa Oyunlarının ilkin programına 24 idman növü daxil edilib.

basketbol - 3x3, çimərlik hənd- bolu, bryek-dans, kanoe (kayak və kanoe, kanoe slalom), velo- siped idmanı (BMX, şose), qı- lincənatma, gimnastika, cüdo, sinxron üzgüçülük, badminton,

toşkil edilib. Üçüncü Avropa Oyunlarının iso 2023-cü il iyunun 9-dan 24-dək keçirilməsi nəzərdə tutulub.

dağ qaçışı, rəqbi-7, atıcılıq, trampolin-dən tullanma (yay), idman dır- manması, stolüstü tennis, triatlon, vo- leybol, çimərlik voleybolu, ağırlıq- qaldırma idman növləri üzrə yarış- lar keçiriləcək.

Qeyd edək ki, birinci Avropa Oyunları 2015-ci ildə Bakıda, ikinci Avropa Oyunları iso ötən il Belarusun paytaxtı Minskde

Sərbəst güləş üzrə yığmamız yeni baş məşqçi təyin edilib

"Dekabrdə Serbiyada keçirilən nəzərdə tutulan dünya çempionatı baş tutmasa, həmin vaxt 10 güclü güləş ölkəsinin iştirakı ilə turnir keçiriləcək". Bu sözləri Azərbaycan Güləş Federasiyasının prezident əvəzi Namiq Əliyev sentyabrın 21-də təşkil olunan mətbuat konfransında deyib.

N.Əliyev bildirib ki, turnirdə Azərbaycan güləşçilərinin də iştirakı nəzərdə tutulur.

Ölkəmizdə çimərlik güləşinin inkişaf etdi- rildiyini diqqətən Namiq Əliyev bildirib ki, artıq Azərbaycan millisinə baş məşqçi do to- yin olunub. Əvvəllor yu- nan-Roma güləş ilə məş- əğəl olan Oyan Nəzəriani bundan sonra komandamızı çalışdıracaq. Namiq Abdullayev iso sərbəst gül- əş üzrə yığmamızı baş məşqçi toyn edilib. Bu to- yinatlar ölkəmizdə güləşin inkişafına tökan verəcək.

Universiada-2023-ün Atletlər Kəndinin inşası üçün icazələr ilin sonuna dək alınacaq

2023-cü ildə Rusyanın Yekaterinburg şəhərində keçiriləcək XXXII Ümumdünya Yay Universiadasının Atletlər Kəndinin obyektlərinin inşası üçün icazələr 2020-ci ilin sonuna dək alınacaq. Bu barədə TASS informasiya agentliyi

növbəti Sverdlovsk vilayətinin inşaat naziri Mixail Volkov məlumat verib. O qeyd edib ki, ilk obyektlərin dövlət ekspertizasının bütün mərhələləri vaxtında başa çatıb. Bundan əlavə, nazir noyabr və dekabr

aylarında 50 min kvadratmetr sahəsi olan Su İdmanı Sarayı və digər obyektlərə bağlı da röylərin alınmasının planlaşdırıldılığını açıqlayıb.

Universiada-2023-ün beş kompleksdən ibarət olacaq Atletlər Kəndinin ümumi sahəsi 230 min kvadratmetrən çoxdur.

Milli Olimpiya Komitəsinin maskot müsabiqəsi davam edir

ya kompüter proqramlarının köməyi ilə hazırladığı işləri oktyabrın 1-dək mövzuda "Maskot" qeyd etməklə MOK-un e-mail ünvanına (marketing@noc-aze.org) göndərə bilər.

Personaj ideyası seçimində sərhəd yoxdur. Maskot əyləncəli olmaqla yanaşı, özündə

müəyyənləşdiriləcək. Qaliblər xüsusi medalla təltif ediləcək.

Müsabiqənin qalibi seçiləcək talisman rəsmi şəkildə Azərbaycan Olimpiya Komitəsinin mülkiyyətinə keçəcək.

Anons

İlham Zəkiyev:

““Qaranlığın rəngləri” filmi həyatımın bütün “rənglərini” özündə əks etdirib”

Səh. 3

Səhid general Polad Həsimovun adını daşıyan futbol klubu yaradıldı

Səh. 4

Elnur Amanov:

“Normal məşqlərimizə geri qayıdacağımız günü səbirsizliklə gözləyirik”

Səh. 4

Bədən tərbiyəsi kadrları hazırlayan ilk tədris ocağı

Səh. 5

Avropadan transfer xəbərləri

Səh. 7

Olimpizm

WADA Fransa məhkəməsinin qərarını alqışlayıb

Dünya Antidopinq Agentliyi (WADA) Fransa məhkəməsinin Beynəlxalq Atletika Federasiyaları Assosiasiyanın (IAAF) sabiq prezidenti Lamine Diaka dörd il höbs cəzası vermiş qərarını alqışlayıb. L.Diaka Paris məhkəməsi tərəfindən korrupsiya ittihamı ilə iki ili şərti olmaqla, dörd il höbs cəzası verilib. Bu işdə adı hallanan Ümumrusiya Atletika Federasiyasının keçmiş prezidenti Valentin Balaxniçev iso üç il höbs cəzasına məhkum edilib.

WADA prezidenti Vitold Banka bu qərarı idmançılar və tomiz idman üçün qoləbə adlandırıb. O, qeyd edib ki, məhkəmənin qərarı heç kimin qanundan üstün olmadığını göstərir. İdmanla əlaqəli korrupsiyanın

dünyanın cinayət mühakimə sistemləri tərəfindən ciddi qəbul edilməsinin ürəkəçən olduğunu bildirən qurumun prezidenti fransız müstəntiqlərinə toqdim edilən bütün faktların təsdiqlənməsindən məmən olduğunu vurğulayıb.

87 yaşlı L.Diak 1999-cu ildən 2015-ci ilədək quruma rəhbərlik edib. O, aktiv və passiv korrupsiyyada, etimaddan sui-istifadədə, cinayətkar dəstənin tərkibində çirkli pulların yuyulmasına ittiham edilib.

UEFA Super Kuboku Final

“Bavariya” - “Sevilya”

(Almaniya)

24 sentyabr. “Puşkaş Arena”

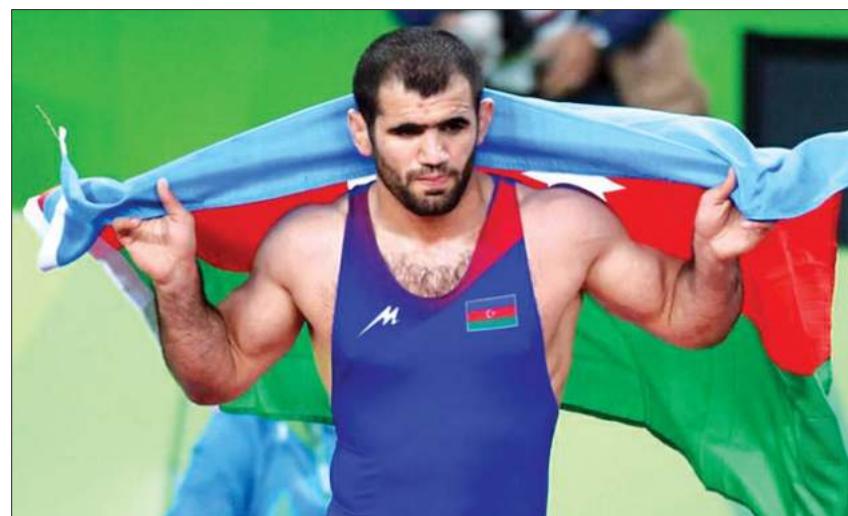
Macaristan, Budapest

Saat 23:00

"Azərbaycanın Olimpiya Odisseyası" layihəsi çərçivəsində növbəti onlayn görüş

"Azərbaycanın Olimpiya Odisseyası" layihəsi çərçivəsində növbəti onlayn görüş keçirilib. Tədbirdə XXXI Yay Olimpiadasının bürünc mükafatçısı, üçqat Avropa çempionu, dünya çempionatlarının ikiqat gümüş, Avropa Oyunlarının bürünc medalçısı, "Tərəqqi" medali ilə təltif edilmiş güloşçi Cobayıl Həsənovun idman içtimaiyyətinin nümayəndələri, gənclər və könüllülərlə görüşü olub. Dünya şöhrəti idmançı onlayn görüşdə güloşin çətinlikləri, çempionatlarda üzəldiyi problemlər, onların həll yolları, eləcə də qazandığı nailiyətlər və qarşısındaki hədəflərdən bəhs edib. O, rəqiblərinin hazırlığı və onların yiğmazla müqayisəsinə də toxunub.

Daha sonra gənclərin suallarını cavablandırıran C.Həsənov onlara tövsiyələrini verib.

Qeyd edək ki, C.Həsənov 2016-ci ildə XXXI Rio-de-Janeyro Yay

Olimpiya Oyunlarında qazanılmış yüksək nailiyətinə və Azərbaycan idmanının inkişafındakı xidmətlərinə görə Prezident İlham Əliyevin Sərəngəmına əsasən "Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fəxri diplomu" ilə təltif edilib.

Onlayn görüş "Könüllülər ili" çərçivəsində Gənclər və İdman Nazirliyi, Milli Olimpiya Komitəsi, Azərbaycan Məktəb İdmanları Federasiyası, "Azərbaycan İdman Könüllüləri" və "Azərbaycan İdmançıları" İctimai birliklərinin təşkilatlığı ilə reallaşdırılıb.

Vitse-prezident Avropa Həndbol Federasiyasının konfransında iştirak edib

Avstriyanın paytaxtı Vyanada Avropa Həndbol Federasiyasının 12-ci konfransı keçirilib. Konfransın gündəliyində duran osas məsələlərdən biri həndbol yarışlarının inddi şəraidi keçirilməsi olub. Bundan başqa beynəlxalq yarışların toqvimini müzakiro edilib, cənə zamanda çimorlik həndbolunun goləcək inkişaf perspektivləri istiqamətində fikir mübadiləsi aparılıb. Ölkəmizi konfransda AHF-nin vitse-prezidenti Orxan Abbasov və beynəlxalq əlaqələr şöbəsinin müdürü Ernest Ağaçlı təmsil edib.

**Qrossmeysterimiz
Almaniya Bundesliqasının
qalibidir**

COVID-19 pandemiyası səbəbindən yarımqıq dayandırılan şahmat üzrə Almaniya Bundesliqası başa çatıb. Uzun fasılədən sonra keçirilən Bundesliqanın son dörd turunun oyunları nəticəsində Azərbaycan yığmasının üzvü Arkadi Naydiçin çıxış etdiyi "Baden-Baden" kollektivi turnirin qalibi olub. Çempionatı üçüncü pillədə bitirən "Verinheym" komandasının heyətində çıxış edən Şöhrəy Məmmədyarov isə son dörd turu yüksək səviyyədə keçirməklə bürünc medala sahib olub.

Avropa Stolüstü Tennis Birliyinin yeni prezidenti seçilib

Rusiya Prezidentinin köməkçisi, Olimpiya Komitəsinin vitse-prezidenti İgor Levitin Avropa Stolüstü Tennis Birliyinin (ETTU) prezidenti seçilib. Bu barədə TASS informasiya agentliyi məlumat yayıb. Koronavirus pandemiyası səbəbindən seçkilər onlayn keçirilib. Bundan əvvəl quruma niderlandlı Ronald Kramer rəhbərlik edib.

"Neftçi" mərkəzi oyunda "Qarabağ" a qalib gəldi

Ötən həftəsonu futbol üzrə Azərbaycan Premyer Liqasında üçüncü turun oyunları keçirilib. Turun açılış görüşü Qəbələ şəhər stadionunda təşkil olunub. "Qəbələ" klubu "Keşlə" komandasını qəbul edib. Görüşdə hesab açılmayıb. Matçın 67-ci dəqiqəsində Nikolay Raxsel ikinci sarı vörəqəsini alaraq meydandan qovulub.

Günün ikinci görüşü "Kapital Bank Arena"da təşkil olunub. "Sumqayıt" öz meydanında "Səbail" klubunu qəbul edib. Baş hakim Orxan Məmmədovun idarə etdiyi görüş meydan sahiblərinin qəlbəsi ilə yekunlaşdı - 2:1. Hesabı 9-cu dəqiqədə "Sumqayıt"ın gənc cinah oyuncusu Süleyman Əhmədov açıb. 21-ci dəqiqədə Rauf Əliyev "Səbail" in bərabərlik qolunu vurub. 32-ci dəqiqədə isə Əli Qurbanlı oyunda son nöqtəni qoyub.

İlə tarazlığı bərpa edib. Komandalar fasiləyə bu hesabla yollanıblar - 1:1.

İkinci hissədə "ağ-qaralar" daha bir qol vurublar. Oyunun 68-ci dəqiqəsində Namiq Ələsgərov qapıcı ilə dueldən qalib ayrırlaraq topu boş qapıya göndərib - 1:2.

3 turdan sora aktivində 6 xalı olan "Sabah", "Sumqayıt" və "Neftçi" komandaları turnir cədvəlində müvafiq olaraq, ilk üç yeri bölündürürək. Qəbələ səfərində qolsuz heç-heçəyə nail olan "Keşlə" 5 xalla dördüncü pillədə yer alıb. Son çempion "Qarabağ" isə 4 xalla beşincidir. "Zirə" "Qəbələ" və "Səbail" isə turnir cədvəlinin son pillələrinə qərarlaşıblar.

Ümumdünya Güləş Birliyi İcrayıyyə Komitəsinin onlayn iclası olub

Dünya Güləş Birliyinin (UWW) İcrayıyyə Komitəsinin növbəti onlayn iclası keçirilib. UWW-nin prezidenti Nənad Laloviçin rohborlığı ilə toşkil olunan vəbinarda qurum Büro üzvü, Azərbaycan Güləş Federasiyasının prezident əvəzi Namiq Əliyev də iştirak edib. Dekabrda Serbiyanın paytaxtı Belqradda keçirilməsi nəzərdə tutulan

olunan vaxtda baş tutub-tutmaması məsələsi açıq qalıb. Bununla bağlı qarar UWW-nin İcrayıyyə Komitəsinin növbəti iclasında veriləcək. Belə ki, oktyabrın 5-də baş tutacaq həmin iclasda pandemiyənin inkişaf tempi nəzərə alınacaq və ilin sonuncu mühüm yarışının taleyinə aydınlaşdırılacak. Xatrıldaq ki, UWW dekabrın 1-dək beynəlxalq yarışların bir qismini toxiro salıb, böyük əksəriyyətini isə loğv edib. Bunlar arasında U-15 Avropa çempionatı, yeniyetmələr və 23 yaşadək güloşçilər arasında dünya və Avropa çempionatları, eləcə də gənclər arasında qito birinciliyi də var.

Yığma komandalarımızın açıq məşqi olub

Sərbəst və yunan-Roma güloşü üzrə yığmalarımız hazırlıq prosesini davam etdirirlər. Sentyabrın 19-da milli komandalarımızın açıq məşqi olub. Azərbaycan Güləş Federasiyasının stadionunda keçirilən hazırlıq prosesi bir saat davam edib. Dekabrda Serbiyanın paytaxtı Belqradda keçirilməsi nəzərdə tutulan dünya çempionatına, eləcə də golən il keçiriləcək Olimpiadaya lisenziya xarakteri daşıyan turmırlar hazırlanıb. Millilərimiz karantin dövründə də məşqlər ara verməyiblər. Belə ki, güloşçilərimiz pandemiyə ilə əlaqədar ölkədə sərt karantin rejiminin tətbiq olunduğu müddətdə məşqçilərin verdiyi programda əsasən, ev şəraitində məşqlər ediblər. Karantin qaydaları yumşaldıqdan sonra kollektiv məşqlər bərpa edilib. Hazırda yığmalarımız açıq havada hazırlıq prosesini plana uyğun olaraq davam etdirir. Azərbaycan Güləş Federasiyası idmançılarımızın yüksək hazırlıq səviyyəsində olması üçün milli komandalara lazımlı olan şərait yaradıb, maddi-texniki təminat həyata keçirilib.

AMADA idmançıları seminara topladı

Azərbaycan Milli Antidoping Agentliyinin (AMADA) Təhsil şöbəsinin omokdaşları Azərbaycan Velosiped İdmanı Federasiyasında idmançılar üçün antidoping haqqında mərcləndirici seminar keçiriblər. Tədbir

Aprel döyüşlərində şəhid olmuş Toğrul Fərəzcadənin xatirəsinə həsr edilmiş yeniyetmələr və gənclər arasında uşu üzrə respublika turniri keçiriləcək. Ağsu Rayon Gənclər və İdman İdarəsinin və Azərbaycan Uşu Federasiyasının birgə təşkilatçılığı ilə keçiriləcək yarışda 200-dən çox idmançı qüvvəsinə sinayacaq. Turnirdə ölkənin şəhər və rayonlarından ümumilikdə 20-dən çox idman klubu iştirak edəcək.

"Şən startlar" adlı estafet yarışı keçirilib

Uzunmüddəli karantin rejimindən sonra paralimpiyaçı uşaqlar və onları müşayiət edən ailə üzvlərinin iştirakı ilə "Şən startlar" adlı estafet yarışı keçirilib. Sumqayıtdakı Respublika Paralimpiya İdman Kompleksinin stadionunda keçirilən yarış Azərbaycan Respublikası Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində Sosial Xidmətlər Agentliyi və Milli Paralimpiya Komitəsinin təşkilatçılığı ilə baş tutub. Bu, uşaqlar üçün oyun və cəmi zamanda, fiziki hazırlıq göstərmək üçün böyük fürsət olub. Ümumiyyətdə tədbirə 25 iştirakçı qoşulub. Tədbirdə, həmçinin cüdo, taekvondo

idman növləri üzrə uşaq paralimpiyaçıların və karate idman növü üzrə uşaqların nümunəvi çıxışları təqdim olunub. Tədbirdə Sosial Xidmətlər Agentliyinin sədr müavini Faiq Ağayev, Milli Paralimpiya Komitəsinin vitse-prezidenti İlham Zəkiyev və Yaşar Hacıyev iştirak ediblər. Yarış Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetin yanında Operativ Qərargahın qorarlarına riyət edilməsi üçün yaradılmış xüsusi işçi qrupunun nəzarəti altında keçirilib.

Xüsusi olimpiyaçılar üzgüçülük yarışlarında

Sentyabrın 20-də Xüsusi Olimpiya Komitəsinin təşkilatçılığı ilə xüsusi olimpiyaçılar arasında üzgüçülük üzrə yarış keçirilib. Yarış Bakı Su İdman Sarayında baş tutub. Turnirdə xüsusi, yarımçı internatlar, sosial müəssisə və inklüziv orta məktəblərin məzunlarından ibarət komandalar iştirak ediblər.

Yarışda yekun nəticələrə görə fərqlənən idmançılarla mükafatlar təqdim edilib. Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyindəki Sosial Xidmətlər Agentliyinin dəstəyi ilə keçirilən turnir 2021-ci ilin beynəlxalq yarışlarına hazırlıq xarakteri daşıyır.

Ağsuda uşu üzrə respublika turniri təşkil olunacaq

Sentyabrın 24-27-də Ağsu Olimpiya İdman Kompleksinin stadionunda

zamanı iştirakçılara antidoping qayda pozuntuları, doping nəzarəti prosesi, terapevtik istifadə üçün istisnalar, məkan və digər məsələlər haqqında məlumat verilib.

Daha sonra idmançılar sual-cavab sessiyasında antidoping sahəsində biliklərini yoxlayıblar.

Ağsuda uşu üzrə respublika turniri təşkil olunacaq

Sentyabrın 24-27-də Ağsu Olimpiya İdman Kompleksinin stadionunda

Bizim müsahibə

Bu yaxınlarda Əməkdar idman ustası, ikiqat Paralimpiya və dünya, yedidəqat Avropa çempionu, Qarabağ müharibəsi veterani İlham Zəkiyev haqqında sənədli film çəkilib. Film Azərbaycan Televiziyanın Bədii və Sənədli Filmlər Studiyası tərəfindən ərsəyə gətirilib. Qarabağ müharibəsində saqlamlığını itirmiş idmançının həyat yolundan bəhs edən "Qaranlığın rəngləri" filmi həm də dünya işığından məhrum olmuş insanın daxili iradəsinin gücünü əks etdirir. Filmin süjet xətti qəhrəmanın daxili monoloqu üzərində qurulub. Bu yaxınlarda filmin qəhrəmanı olan İlham Zəkiyevlə əlaqə saxlayıb həm film, həm karantin vaxtı gördüyü işlərdən, həm də Tokio-2020 Yay Paralimpiya Oyunlarına həzirlıq prosesi barədə məlumat əldə etdi.

İlham müəllim həmişə olğunu kimi, bu dəfə də ona ünvanlanan sualları səmimi cavablandırırdı.

- İlham müəllim, bu yaxınlarda sizin haqqınızda Azərbaycan Televiziyanın Bədii və Sənədli Filmlər Studiyası tərəfindən "Qaranlığın rəngləri" adlı sənədli film çəkildi. Film sizin yaradıcılığınızı tam olaraq əks etdirə bildimi?

- Qeyd etdiyiniz kimi, film Azərbaycan Televiziyanı tərəfindən çəkilib. Doğrudan da bu ekran işinin orsaya gəlməsindən çox peşəkar insanlar məşgül oldular. Filmin xronometraji 42 dəqiqə olsa da, hər kəsin xoşuna gəldi. Təbii ki, mən də bu filmi çox böyündüm. Filmi izləyənlərin yeganə suali ancaq bu idi ki, "filmin xronometraji niyə belə az oldu?". Filmdə çox ince məqamlara toxunulub. Qeyd edim ki, filmin çökünləri bir ildən arıq id ki, başlamışdı. Amma həm pandemiya, həm də tolim-məşq toplantılarında topuğumdan alındığım zədəyə görə çökünlər dayanmışdı. Lakin ataların da dediyi kimi, "gec olar, güclər". Gec olsa da, çox gözel film alındı. Filmin ərəfəyə gəlməsində omayı olan hər kəso minnətdərlərim bildirirəm. Mənim haqqında bir neçə sənədli film çəkilib. Amma bu filmdə hadisələr bir qədər forqlidir. Bir sözə "Qaranlığın rəngləri" filmi həyatımın bütün "ronglərini" özündə əks etdirib.

- Sənədli film olduğu üçün yaxınlarınızdan, dostlarınızdan, hətta rəqiblərinizdən sizin haqqınızda maraqlı fikirlər alınır. Yəqin ki, rəqiblərinizin sizin haqqınızda nələr düşünməsi və nələr danışması maraqlı oldu?

- Filmdə İlham Zəkiyev tək idmançı kimi deyil, eyni zamanda bir valideyin, dost, hətta rəqib kimi təsvir olunub. Mülliiflər mənim rusiyalı rəqibimi taparaq, ondan müsahibə

götürüb. Burada cüdo üzrə Paralimpiya çempionu Oleq Kretsel də mənim haqqında xoş sözlər deyib. Təbii ki, hər bir idmançı üçün rəqiblərinin onun haqqında nə danışması çox maraqlıdır. Onların haqqında səsləndirdiyi fikirlər mənim üçün də həm maraqlı, həm də xoş oldu. Ümumiyyətlə, biz tatamido rəqib olsaq da, konarda dostuq. Həc biri ilə şəxsi odavətim yoxdur.

- Qeyd etdiniz ki, topuğunuzdan zədə almısınız. Bu zədəni bərpa edə bilmisiniz?

- Bəli, həmin zədəni bərpa etdim. Amma hazırda dirsəyimdən yeni zədə almışam. Peşəkar idmandan zədələr qaçılmalıdır. Bu zədə ilə bağlı müalicə alıram. İnşallah, yaxın günlərdə

əməliyyat olunmaq üçün Türkiyəyə yola düşəcəyim. Düşünürəm ki, pandemiya görə yaranmış fasılədən istifadə edərək əməliyyat olunub, yarışlara qədər formamı tam bərpa edim.

- Bir müddət əvvəl Azərbaycan Milli Antidoping Agentliyinin (AMADA) İdmançılar Məsləhətçi Komissiyasının sədri vəzifəsinə seçildiniz. İstərdik bir qədər də buradakı fəaliyyətinizi barədə məlumat verəsiniz.

- Qeyd etdiyiniz kimi AMADA-nın İdmançılar Məsləhətçi Komissiyasının sədr və sədr müavini vozfəsino seçkilər keçirildi. Təbii ki, idmançıların hüquqlarının daha effektiv müdafiəsi və toimiz idmanın təşviqi baxımından komissiyanın aktiv fəaliyyəti olduğunu vacibdir. Bunun üçün İdmançılar Məsləhətçi Komissiyasının əsasnaməsinə uyğun olaraq komissiyyaya sədr və sədr müavini seçildi. Komissiya üzvləri tərəfindən sədrlilik üçün mənim namizədliyim irəli sürülmüşdür. Açıq səsverme qaydasında keçirilən seçkidi komissiya üzvlərinin yekidil royi ilə İdmançılar Məsləhətçi Komissiyanının sədri seçildim. Təmiz idmanın qorunması baxımından antidorinq sahəsində idmançıların öz hüquq və vozifələrini bilməsi, həbelə maarifləndirmə işlərində idmançıların aktiv istirətəsi vacibdir. Burada əsas fəaliyyətmizdən irəli gələrək federalalarla, idmançılarla maarifləndirici səhbatlar aparılacaq. Mən həzər zaman üzərimə düşən işin məsuliyyətini yaxşı dərkdir. Çalışacağım ki, burada də mənə göstərilən etimadı layiqincə doğruldum.

- Siz həmçinin Azərbaycan Milli Paralimpiya Komitəsinin vitse-prezidenti vəzifəsində də çalışırsınız. Maraqlıdır, idmançı karyerinizla yanaşı, bu qədər işin öhdəsindən necə gəlirsiniz?

- 2017-ci ildən Azərbaycan Milli Paralimpiya Komitəsinin vitse-prezidenti vəzifəsində çalışıram. Təbii ki, bu mənim məsuliyyətimi bir qədər də artırır. Amma qeyd etdiyim kimi, həzər zaman çalışmışam ki, mənə həvalə olunan işi layiqincə doğruldum. Mən işimi sevirdim, gördüküm işdən zövq alıram. Həc kim öz sevdiyi işdəki çətinlikdən qorxmamalıdır. Bu, bizim məşqlərimizə mane olmur. Öz üzərimizə düşən işimizi görürük. Çotin olsa da, çalışıram ki, öz üzərimə düşən işin öhdəsindən layiqincə gəlim. Ötən müddət ərzində bir sıra dəyişikliklər olub. 2013-cü ildə ölkəmizdə Uşaq Paralimpiya Komitəsi yarandı. Burada məqsəd odur ki, İlham Zəkiyev sabah karyerasını bitirdikdən sonra onu əvozləyə biləcək idmançılar

kimi bu il Yaponiyanın paytaxtı Tokio Olimpiya və Paralimpiya Oyunlarına ev sahibliyi etməli idi. Lakin pandemiyaya görə ilin ən mötəbər yarışları, eləcə də Tokio-2020 toxiro salındı. Olimpiadanın gələn ilə toxiro salınması kimi üçün pis xəbor, kimisi üçün isə yaxşı xəbor oldu. Çünkü bir səra idmançılar var ki, zədəsino görə bu il Olimpiya Oyunlarını buraxa bilərdilər. Biz də bu qərarı olduğu kimi qəbul etdik. Düşünürəm ki, bu doğru qərar idi. Çünkü pandemiyaya görə karantin rejimi totbiq olundu və ölkəmizdə bütün idman zəllərini bağlandı. Bu isə yarışlara yüksək seviyyədə hazırlaşmağıza mane oldu. Əgər Tokio Olimpiya və Paralimpiya Oyunlarının vaxtı dəyişməsəydi, biz pikk formamızı yığmadan

oldə edib. Tokiodakı Paralimpiya Oyunlarının da komandamız üçün uğurlu olacağına inanıram. Bunun üçün isə qarşıdakı lisenziya yarışlarında uğurla çıxış etmək lazımdır. Komandamızın şansı yüksəkdir. Çalışacağım ki, bu Oyunlarda tam heyotla

İlham Zəkiyev:

““Qaranlığın rəngləri” filmi həyatımın bütün “rənglərini” özündə əks etdirib”

olsun. Uşaqlar cəmiyyətin ayrılmaz hissəsidirlər. Əlli illikdən heç kəs siyortalanmayıb. Onlar cəmiyyətə in-teqrasiya edilməlidirlər.

- İlham müəllim, bu gün ölkəmiz dünyası cənginə alan koronavirus pandemiyasına qarşı mübarizə aparır. Bunun üçün karantin rejimi tətbiq olundu. Siz bir idmançı kimi, karantini necə keçirdiniz?

- Bildiyiniz kimi yüksək komandanın üzvləri ilin 12 ayını tolim-məşq toplantılarında və yarışlarda olurlar. Bunun üçün də ailələrinə o qədər də çox vaxt ayıra bilmirlər. Mən karantin rejimindən istifadə edib ailələmlə, övladlarımıla daha çox vaxt keçirdim. Yəni karantinin mənfi cəhətləri ilə yanaşı, belə müsbət tərəfləri də oldu.

- Bir müddətdir ki, açıq havada məşqlərin keçirilməsinə icazə verilib. Bu məşqlər sizin formada qalmagınızda necə təsir edir?

- Karantin rejimindən görə məşqlərimi bir müddət ev şəraitində davam etdirdim. Bu yolla formada qalmaya çalışırdıq. Evdə qalsaq da, idmandan kənar qalmırdıq. Düzdür bu bizə müyəyən qədər çətin oldu. Amma əsas odur ki, fiziki hazırlanmışlığı müyyəyən qədər qoruyub saxlayaqla. Artıq bir müddətdir ki, açıq havada məşqlərin keçirilməsinə icazə verilib. Düzdür, açıq havada keçirilən məşqlər formamı tam qorumaq üçün kifayət etmir. Amma neyələmək olar, bu, tamamilə məşqə qalmaqdən daha yaxşıdır. Ən azından bədəndəki tonusu saxlamaq olur. Səbirsizliklə gözlöyrik ki, pandemiya və karantin rejimi başa çatsın, biz də normal həyatımıza qayıdaq, məşqlərimizi bərpa edək, yarışımıza hazırlaşaq.

- Amma gələn il sizin 41 yaşınız olacaq. Bu, sizin Paralimpiya Oyunlarındakı çıxışınıza necə təsir göstərəcək?

- Mən burada böyük problem görəməm. Hazırlaşacağım, təki ciddi zədəmiz olmasın.

- İstərdik bir qədər də paracüdo üzrə komandamızın gələn il Tokioda keçiriləcək Paralimpiya Oyunlarına lisenziya şansları barədə məlumat verəsiniz.

- Qarşında kifayət qədər vaxtımız var. İdmançılar məşqlərini tam olaraq bərpa etdikdən sonra lazımi formalarını yığıb, lisenziya qazanaraq Paralimpiya Oyunlarında Azərbaycanı yüksək seviyyədə təmsil edəcəklər. Bildiyiniz kimi, Azərbaycanın kişilərdən və qadınlardan ibarət komandası Paralimpiya Oyunlarında böyük nailiyyətlər

Oyunlarına az vaxt qalıb və mən Tokio-2020-yə qədər zədəmə bərpa edə bilməyəcəyim. Bunun üçün də Olimpiadanın vaxtının dəyişdirilməsi mənim üçün bir qədər xoş xəbor oludur. Çünkü gələn ilə qədər zədəmə saaltıma və formamı bərpa etməyə kifayət qədər vaxtım olacaq.

- Amma gələn il sizin 41 yaşınız olacaq. Bu, sizin Paralimpiya Oyunlarındakı çıxışınıza necə təsir göstərəcək?

- Mən burada böyük problem görəməm. Hazırlaşacağım, təki ciddi zədəmiz olmasın.

- İstərdik bir qədər də paracüdo üzrə komandamızın gələn il Tokioda keçiriləcək Paralimpiya Oyunlarına lisenziya şansları barədə məlumat verəsiniz.

- Qarşında kifayət qədər vaxtımız var. İdmançılar məşqlərini tam olaraq bərpa etdikdən sonra lazımi formalarını yığıb, lisenziya qazanaraq Paralimpiya Oyunlarında Azərbaycanı yüksək seviyyədə təmsil edəcəklər. Bildiyiniz kimi, Azərbaycanın kişilərdən və qadınlardan ibarət komandası Paralimpiya Oyunlarında böyük nailiyyətlər

çəkidə çempion olan Özbəkistan təmsilçisinin görməsində ciddi problemi yox idi. Necə düşünürsünüz növbəti olimpiadadan B1, B2, B3 kateqoriyalarında olan idmançıların yarışı ayrı olacaq?

- Həmin olimpiadada iştirak edən Özbəkistan təmsilçisi Rio-2016-ya qədər sağlam cüdoçular arasında çıxış edib. Adilcan Tuledibayev paracüdo kateqoriyası B3-də ki, bu da 40 faizdək gərəmə deməkdir. Bürünç medal uğrunda mübarizənin ilk iki mərhələsində qarşılaşdırılan rəqiblər də bu kateqoriyalardan idarət edir. Bunlar aprel ayında isə Bakıda təşkil olunacaq Qran-pri yarışlarındandır. Hər iki yarış Tokioda təşkil olunacaq Paralimpiya Oyunları üçün lisenziya xalları verəcək. Buna görə də bu yarışların əhəmiyyəti olduqca böyükdür.

- Rio-2016 Yay Paralimpiya Oyunlarında sizin rəqibləriniz əslində belə demək olarsa, olimpiyaçular id. Hətta sizin

Taekvondo

Elnur Amanov:

“Normal məşqlərimizə geri qayıdacağımız günü səbirsizliklə gözləyirik”

Taekvondo üzrə yiğma komandanın məşqçisi, qadınlardan ibarət milli komandanın baş məşqçisi Elnur Amanov “Olimpiya dünyası” qəzetiñə müsahibə verib. Təcrübəli mütəxəssis taekvondo üzrə yiğmamızın açıq havada keçirilən məşqlərindən, komandanımızın hazırkı vəziyyətindən və bir sıra məsələlərdən danışdı. Həmin müsahibəni oxucularımıza təqdim edirik.

- Elnur müəllim, açıq havada məşqlərə icazə verildikdən sonra Azərbaycanın Olimpiya idman növləri üzrə bəzi milli komandaları artı hazırlığa başlayıblar. Taekvondo Federasiyasında vəziyyət necədir?

- Biz də digər federasiyalar kimi, karantin rejiminin yumşaldılmasından sonra açıq havada yün-gül məşqlərə başlamışıq. Məşqərimizi əsasən, Heydər Əliyev Mərkəzinin ərazisində qaydalar çərçivəsində keçirik. Bu məşqərlər əsasən idmançıların formadan tam düşməməsi üçündür. Məşqərlər əsasən qaçış və müəyyən idman hərəkətlərin-dən ibarətdir. Təbii ki, belə bir məşq prosesi ilə idmançı öz gücünü, fiziki hazırlığını tam şəkildə qoruya biləməz. Bunun üçün onlara fiziki, taktiki və texniki hazırlıqlar lazımdır.

- Aydın məsələdir ki, idman zallarındaki məşqərlər açıq havadakı məşqərin effekti eyni olmur. Bu baxımdan yiğma komandanın məşqçisi kimi açıq havada keçirilən məşqərin əhəmiyyətini necə qiymətləndirirsiniz?

- Düzünü desəm, açıq havada məşq etmək peşəkar idmançı üçün çotindir. Idmançıların pal-tarlarını dəyişməyə yeri olmur və onlar məşq-dən sonra yuyuna bilmirlər. Bu da peşəkar idmançı və yiğma komanda üçün bir az çotinlik yaradır. Bundan əlavə idman zallarında lazımı məşq avadanlıqları var ki, idmançılar onlardan istifadə edirlər. Açıq havada isə bu şəraitdə qurmaq o qədər də mümkün deyil. Ümid edirik ki, tezliklə idman zalları açılacaq və idmançılar normal məşqərinə geri döñəcəklər. Hələ ki, karantin rejiminin daha da yumşaldılmasını və normal məşqərimizə geri qayıdacağımız günü səbirsizliklə gözləyirik.

- Yiğma komandanın əsas üzvləri necə, məşq-lərdə iştirak edirlər?

- Komandanımız üzvlərindən yarınan çoxu biziñlə məşq etmir. Millinin əsas aparıcı simaları sayılan Milad Beigi Herçəqani, Radik İsayev və digər idmançılarımız Azərbaycanda deyil. Onlar öz ölkələrindədir. Bəzi idmançılar isə rayonadırlar.

- Komandanız üçün ən yaxın yarışın tarixi nə vaxtdır?

- İlın sonunaqədən taekvondoçularımızı heç bir yarış gözləmir. Bir müddət əvvəl Dünya Taekvondo Federasiyasının onlayn iclası oldu. Beynəlxalq qurumdan ölkələrin federasiyalarına bildirilib ki, golən ilin əvvəlindən turnirlərin keçirilməsi gözlənilir. Təqvimdə yeganə yarış kimi, dekabr ayında Çinə keçirilməsi gözlənilən Böyük Dəbilqə turniri qalmışdır ki, o da ləğv olunub. Yəni bu il taekvondoçularımız heç bir yarışda iştirak etməyəcək. Məşqərlər tam şəkildə bərpa olunduqdan sonra golən ilin ilk yarışına kimi idmançılarımız öz fiziki hazırlıqlarını bərpa edə biləcəklər.

- Elnur müəllim, hər il gənclərdən ibarət yiğma komandanın əsas komandaya yetərinə istedadlı idmançılar cəlb olunur. Bəs, pandemiya şəraitində bu proses necə tənzimlənəcək? Həmin idmançıların aqibəti necə olacaq?

- Bu il gənclərdən ibarət yiğma komandanızın heyətində çox istedadlı idmançılar var idi. Məşqəçilər heyəti həqiqətən də onlardan yüksək nəticələr gözləyirdi. Bildiyiniz kimi, pandemiya ilə əla-qədar olaraq Bolqarıstanda keçirilməsi gözlənilən gənclər arasında dünya birinciliyi təxiro salındı. Bu yarış gənclərdən ibarət yiğma komandanın heyətində sonuncu ili olan idmançılar və onların məşqçiləri üçün çox əhəmiyyətli idi. Nə demək olar. Çox tövəsüfləndirici bir haldır. Çünkü o, gənclərin arasında bu il dünya çempionu və mükafatçı ola bilecek idmançılar var idi. Amma bu bir qismətdir. Təbii ki, nə olursa-olsun, ruhdan düşmək olmaz. Həmin idmançıların karyeraları hələ qarşısındır. Mən bir məşqçi kimi homin gənclərə səbərli, dözümlü və iradəli olmağı tövsiyə edirəm.

- Sizcə, bir neçə ay ərzində ev şəraitində məşq etmək idmançıların hazırlanmışlığını nə dərəcədə təsir göstərdi?

- Peşəkar idmançı üçün evdə oturmaq və evdə məşq etmək təbii ki, çox çotindir. Həm bödönin forması, həm də artıq çəki baxımdan problem yaranacaq. Düzdür, bəziləri buna peşəkar yanaşır, öz çəkisini qoruya bildi. İdmançı üçün çəkinin 3-4 kq artıq olması o qədər də problem deyil. Komandanın hökimi də idmançılarla əlaqə saxlayır, onlara bu barədə zoruri məsləhətlərini verir.

Azər Əliyadə

Uşu üzrə paytaxt turnirində güclülər müəyyənləşib

Binəqodi İdman Kompleksinin stadionunda uşunun yanında sanda növləri üzrə Bakı turniri keçirilib. Yeniyetmələr, gənclər və kişilər arasında keçirilən yarışda Bakının idman klublarından 150 idmançı mellətlər uğrunda mübarizə aparıb.

Medal sayına görə “Arktika” komandası fəxri kürsünün ən yüksək pilləsinə qalxıb. “Fateh” klubu ikinci, “Mübarizlər” isə üçüncü pillədə qərarlaşıblar.

Qeyd edək ki, yarış Bakı Şəhər Gənclər və İdman Baş İdarəsi və Azərbaycan Uşu Federasiyasının birgə təşkilatçılığı ilə baş tutub.

Teymur Rəcəbov onlayn şahmat akademiyası açıldı

Azərbaycanlı qrossmeyster Teymur Rəcəbov öz onlayn şahmat akademiyasını yaradıb. O, akademiyaya tanınmış şahmat mütəxəssislərini cəlb etdi. Onlayn akademiyanın müəllimləri T. Rəcəbovla yanaşı, tanın-

mış şahmat məşqçiləri Vladimir Çuçelov (Belçika) və İgor Aleksandr Natafdır. Hər iki grossmeyster uzun müddətdir. T. Rəcəbovla işləyir və ona on böyük beynəlxalq yarışlara həzirlaşmağa kömək edir.

T. Rəcəbov qeyd edir ki, layihəsinin missiyası hər evə şahmat gotirməkdir: “Missiyam bütün dünyada şahmat inkişaf etdirmək və hər evə gotirməkdir. Ən yüksək səviyyədə şahmat oynamaqda misilsiz təcrübəyə sahibik, məşqçilərimiz və qrossmeysterlərimiz Çuçelov və Nataf uzun illərdir dünyamızın on yaxşı şahmatçıları ilə gündəlik işləyirlər”.

Dörsələr oktyabr ayının əvvəlində başlayacaq.

Güləş hakimləri üçün növbəti seminar

Azərbaycan Güləş Federasiyasının növbəti onlayn seminarı keçirilib. Sayca 5-ci döfə təşkil olunan vebinarda Hakimlər Kolle-

giyəsinin sədri Qərib Əliyev əvvəlcə güləşdə risk hallarına aydınlaşdırıb. Daha sonra mövzuya uyğun video-larla epizodlar ətraflı izah edilib. Seminarın sonlarına doğru isə Azərbaycan şəhərəməntinin bəzi qarışlaşmalarındaki mübahisələri

epizodlar müzakirə olunub və bu epizodlarda hakimlərin verdiyi qərarlar qiymətləndirilib.

Qeyd edək ki, müxtəlif vəziyyətlərin doğrulandırılmasında birinci kateqoriyalı beynəlxalq dərcəli hakim İntiqam Əliyev də yaxından iştirak edib və fikirlərini çatdırıb.

maddi kömək etdilər, çünkü komandanızın oyun geyimləri, qəsəbədən stadiona getmək üçün minik vasitələri, liqada iştirak etmək üçün vəsait və digər məsələlər üçün xərclər lazımlı olur. Gələcəkdə sponsor tapılsa, komandanızı büyütəcək planlaşdırırıq. Vəndəm qəsəbəsinin bölgəsi sədri, qəsəbədən olan iş adamı və hökim bizə dəstək olub. Onlara minnətdarlığımızı bildiririk.

Şəhid general Polad Həşimovun adını daşıyan futbol klubu yaradıldı

də öz komandanızla iştirak etmək istədik. Vəndəm qəsəbəsində bir qrup futbolsevərlə birlikdə şəhid Polad Həşimovun adını daşıyır. “Həşimov” adlandırılan komanda Qəbələdə məşqçilərini davam etdirir. “Həşimov” klubunun rəhbəri Cavad Şərifli klubun yaratılması haqda bunları deyib: “Hər il Qəbələdə keçirilən onənəvi futbol turnirində biz

Komandanın baş məşqçisi Rəvan Rəcəbovdur, kapitan isə Rasim Firidunlu. Hələ ki “Qəbələ”nın stadionlarında məşq edirik. Mən də klub rəhbəri kimi bu adın məsuliyyətini dərk edib, oyunlarda nümunəvi çıxış edərək, uğurlu nəticələr qazanacağımıza inanıram”.

Millimizin keçmiş voleybolçusu Yunanistan komandasında

Qadın voleybolçularından ibarət Azərbaycan milli komandasının sabiq üzvü Yekaterina Jidkovanın yeni klubu müəyyənləşib. 2019-cu ilin sonunda Türkiyənin “Nilüfer Belediyespor” komandası ilə yollarını ayıran 30 yaşlı hücumçu karyerasını Yunanistanda davam etdiricək. Voleybolçu AEK klubu ilə anlaşıb.

Qadın voleybolçularından ibarət Azərbaycan millisinin üzvü Anastasiya Bessonova karyerasını Macaristanda davam etdiricək. 21 yaşlı voleybolcu “Bekeşcaba” klubu ilə bir illik müqavilə imzalayıb. Qeyd edək ki, voleybolcumuz iki ay əvvəl “Azorreyl”lə müqavilə imzalamışdı. Lakin avrokuboklarda oynamadıqdan imtiyət edən Bakı klubu ek-sor oyunçuları ilə yollarını ayırmak məcburiyyətində qalıb. Təmsilcimizlə anlaşmasını qarşılıqlı razılışma ilə pozduqdan sonra voleybolcu Macaristanda variantına üstünlük verib.

“Vüqar Həşimovun dostları” komandası klublararası turnirin qalibi oldu

şahmatçılardan möğləb edib. Finalda Ermənistan komandasına qalib gələn “Vüqar Həşimovun dostları” yarışda birinci yeri tutub. Turnir “Lichess.org” platforması vasitəsilə keçirilib.

ADBTİA-90

*Dilqəm Quliyev,
pedagogika üzrə elmlər
doktoru, professor*

Öz ənənələri və uğurları ilə şöhrət qazanan, yarandığı vaxtdan xalqımızın xidmətində sədaqətlə dayanan, bədən tərbiyəsi və idman üzrə mütəxəssislər hazırlamaqda yeganə ali məktəb olan Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyasının (AzDBTİA) 90 illik tarixi var. Əsası 1930-cu il noyabrın 8-də qoyulmuş və Cənubi Qafqazda ilk ali məktəb olan Zaqqafqaziya Dövlət Bədən Tərbiyəsi İnstututunun (ZDBTİ) açılışı M.Maqomayev adına Azərbaycan Dövlət Filarmoniyasının indiki binasında təntənəli şəkildə hayata keçirilib. Onun nizamnaməsi də o vaxt təsdiq edildi. Nizamnamədə institutun başlıca vəzifəsi bədən tərbiyəsi və idman müəllimləri, məşqçilər, kütləvi bədən tərbiyəsi və idman işləri üzrə təşkilatçılar, müalicəvi bədən tərbiyəsi metodistləri hazırlamaq idi. İlk illər institutda fakültələri şöbələr əvəz edirdi. Şöbələrə ümumi rəhbərlik işə tədris hissəsi tərəfindən aparılmış və bu üç il davam etmişdir.

Görkəmli alim və maarif xadimləri A.M.Şuşinski, A.Qoñiyev, S.Qasımov, E.Rəhimov, S.Hacıyev, N.Anserov, İ.Kravçuk, İ.Soldatov, O.Retelskiy, A.Şmidt, İ.Semensiyy, İ.Merkuris, A.Kyurdyukov, Z.Gorqadze, B.Nuriyev və başqaları institutun ilk müəllimləri olmuşlar.

İnstututun fəaliyyətinin yenidən qurulması və genişləndirilməsi ilə əlaqədar rektorun 19 yanvar 1932-ci il tarixli 4 sayılı əmrinə əsasən 3 illik təhsil müddəti 4 illə əvəz olundu.

1933-cü ildə ZDBTİ-nin 39 (6 qız, 33 oğlan) nəfərdən ibarət ilk buraxılışı oldu. İlk məzunlar arasında Naxçıvan Muxtar Respublikasından gəlmış Mosumo Forzoliyeva da var idi.

1933-34-cü tədris ilində institutun Azərbaycan şöbəsi yaradıldı. Həmin il institutda 265 nəfər təhsil alırdı.

1936-cı ildən bu ali məktəb Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi İnstututu kimi fəaliyyətini davam etdirmişdir. Bu dövrədə institutda ictimai elmlər, anatomiya, biologiya, kimya, gигиена, fizika, fiziologiya, riyaziyyat, bədən tərbiyəsinin texnikası və metodikası kafedralları açılmışdır. İki dəfə 1938 və 1940-cı illərdə institut ÜİHİMŞ və ÜLKÜGİ MK-nin keçici qırmızı bayrağını almışdır.

İkinci Dünya Müharibəsinin başlangıcında Bədən Tərbiyəsi İnstututunda təhsil alan tələbələrin sayının kəskin surətdə azalması ilə əlaqədar olaraq respublikada Azərbaycan KP MK və Xalq Komissarları Sovetinin 11 dekabr 1941-ci il 5157 sayılı qərarı ilə Bədən Tərbiyəsi İnstututu Azərbaycan Dövlət Universiteti ilə birləşdirildi. Müharibə dövründə institutun şəxsi heyətindən 314 nəfər cəbhəyə yola düşdü. Azərbaycan bədən tərbiyəsi və idman təşkilatlarının yetirmələri Böyük Vətən müharibəsində müsiləsiz rəşadət göstərdilər. Onların bir qismi isə - Z.Rzayeva, L.Baqriy, etdilər.

Q.Qəniyev, S.Əliyev, V.Litvinova, D.Qodırı və başqaları arxa cəbhədə müalicəvi bədən tərbiyəsi vasitəsilə yaralı əsgərləri yenidən həyataya qaytarmaq üçün fədakarlıqla çalışırdılar.

1943-cü ildə respublikamızın idman həyatında böyük dönüş yarandı. İdman işlərində canlanma başlansa da, kadrlar hazırlığına olan ehtiyac lazımi soviyyədə təmin edilmirdi. Mohabbata görə Azərbaycan K(b)PMK və Xalq Komissarları Sovetinin 9 iyul 1943-cü il tarixli qətnaməsi və Azərbaycan SSR Xalq Komissarları Sovetinin 20 iyul 1943-cü il tarixli 53 sayılı qərarı ilə bədən tərbiyəsi institutu öz keçmiş adını - Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyasının (AzDBTİA) 90 illik tarixi var. Əsası 1930-cu il noyabrın 8-də qoyulmuş və Cənubi Qafqazda ilk ali məktəb olan Zaqqafqaziya Dövlət Bədən Tərbiyəsi İnstututunun (ZDBTİ) açılışı M.Maqomayev adına Azərbaycan Dövlət Filarmoniyasının indiki binasında təntənəli şəkildə hayata keçirilib. Onun nizamnaməsi də o vaxt təsdiq edildi. Nizamnamədə institutun başlıca vəzifəsi bədən tərbiyəsi və idman müəllimləri, məşqçilər, kütləvi bədən tərbiyəsi və idman işləri üzrə təşkilatçılar, müalicəvi bədən tərbiyəsi metodistləri hazırlamaq idi. İlk illər institutda fakültələri şöbələr əvəz edirdi. Şöbələrə ümumi rəhbərlik işə tədris hissəsi tərəfindən aparılmış və bu üç il davam etmişdir.

1946-ci ildə institut C.M.Kirov adına Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi İnstututu adlandırıldı. 1946-1950-ci illərdə institutun rektoru vəzifəsində tibb elmlər namizədi dosent Səlim Qəni oğlu Əliyev çalışmışdır.

1950-1972-ci illərdə institutda do-

sent Ənvər Əbdüləcəbbər oğlu Babayev rəhbərlik etmişdir.

Akademiyyada maddi-texniki təchizat sahəsində on müasir texnologiyalardan istifadəyə üstünlük verilir.

ADBTİA Zaqqafqaziyada ali bədən tərbiyəsi kadrları hazırlayan ilk tədris ocağı olmuşdur. 1936-ci ildə Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi İnstututu kimi yenidən qurulduğandan sonra onun həyatında yeni dövr başlanıb və o vaxtdan ADBTİA-nın nözdində kitabxana fəaliyyətə başlayır. Kitabxananın ümumi sahəsi 450 m²-dir (2015). Hal-hazırda kitabxananın fondunda cəmi 207,519 min kitab var (26.04.2019-cu il). Onlardan 50,363 dərslik və dörs vəsaitdir. 1100 avto-referat, 388 magistr diplomlarının elektron kataloqu (kafedralar üzrə) yaradılmışdır. 745 bakalavr kafedralar üzrə kitab (skan) köçürmə, 249 magistr üzrə 50-yə yaxın ingilis dilində dərs və dörs vəsaitləri skan olunmuşdur.

Təkcə onu demək kifayətdir ki, son on il ərzində (2010-2020) idmançılarımız tərəfindən beynəlxalq yarışlarda -

ümməkmilli lider Heydər Əliyevin büstü qoyulub, şəhid idmançıların fotoşəkillərindən ibarət xatirə stendi yaradılıb.

Birinci mərtəbədə ümməkmilli lider Heydər Əliyevin adını daşıyan interaktiv muze, tam funksional müasir elektron kitabxana, yeni oxu zalları, tələbə mərkəzi, görüş və tolim otaqları müəllim və tələbələrin istifadəsinə verilib. Burada, həmçinin müasir dizayn və funksionallığı ilə seçilən konfrans zalı yaradılıb. Konfrans zalında elmləşmənin iclasları, konfrans və görüşlərin keçirilməsi nözərdə tutulub. Tədris ocağının tibb məntəqəsi də təmir edilib və müvafiq avadanlıqla tam təmin olunub. Tələbə yeməkhanasında hər cür şərait yaradılıb.

Akademiyyada yeni tədris laboratoriyaları və elektron kitabxananın osaslı təmiri və yenidən qurulması, tədris proqramlarının tokmilləşdirilməsi, tədris bazasının gücləndirilməsi, distant və onlayn tohsilin, informasiyakommunikasiya texnologiyalarının tətbiqi, müvafiq xarici tədris müəssisələri ilə ikili tədrisin və qarşılıqlı

yüksəkxitəslə elmi və elmi-pedaqoji kadr potensialını, zəruri maddi-texniki bazaya və müvafiq infrastruktura məlik olduğunu nəzərə alaraq, Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyasında ilk dəfə olaraq "3245.01 - Bərpa tobabəti, idman tobabəti, müalicəvi bədən tərbiyəsi, kurtotologiya və fizioterapiya" (tibb, biologiya, psixologiya üzrə) və "5806.01 - Fiziki tərbiyənin, idman təliminin nəzəriyyəsi və metodikası" (pedaqogika üzrə) ixtisasları üzrə fəlsəfə doktoru və elmlər doktoru proqramları üzrə doktoranturanın təsis edilmişdir.

Akademiyyada son beş ildə 1571 elmi-metodik əsər çap edilib. Onlardan respublika səviyyəli elmi jurnalda 981, xaricdə 18, indekslənən jurnalda isə 8 məqalə çap olunub. Çap olunan monoqrafiyaların sayı 32, dörsliklərin sayı 8, dərs vəsaitlərinin sayı 32, proqram və metodik vəsaitlərin sayı 375-dir. Respublika səviyyəli nöşrlərdə 42, beynəlxalq səviyyəli nöşrlərdə isə 21 tezis çap olunub. Bundan əlavə Akademiya əməkdaşları tərəfindən xarici universitetlərdən olan alimlərlə birgə elmi tədqiqat işləri aparılıb və birgə məqalələr çap etdirilib.

"Azərbaycan dövlət təhsil siyasətinin əsası ümməkmilli lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuşdur. Müasir dövrədə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev bu siyaseti uğurla davam etdirir, təhsil müəssisələri qarşısında yeni hədəf və çəgirişlər qoyur". Bu sözlər ölkəmizin aparıcı ali təhsil müəssisələrindən birinin, Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyasının rektoru Fuad Hacıyevə məxsusdur. Və təbii ki, bu fikirlərin müəllifi qarşıya qoyulan hədəflərə yetişmək üçün ilk növbədə bilavasitə özünün rəhbərlik etdiyi ali təhsil müəssisəsində zəruri islahatların uğurla aparılmasına görə böyük məsuliyyət daşıyır. Akademiyyada son vaxtlar həyata keçirilən islahatlar isə, həqiqətən də kifayət qədər yüksək nöticələrin inamlı hədəfə alındıqdan xəbor verir.

Son dövrlərdə ölkəməzdə bütün sahələrdə baş verən dəyişikliklər 90 illik tarixən malik Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyasının da fəaliyyətini keyfiyyətən yeni müstəviyə qaldırılmışdır. Ümumiyyətlə, ADBTİA-nın rektoru cənab Fuad Hacıyevin bu akademianın inkişafındakı fəaliyyəti də xüsusilə qeyd olunmalıdır. İnanıraq ki, 90 illiyini qeyd etməyə hazırlanmış Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyası ölkəməzdə ali təhsil sisteminin flaqlarılarından biri kimi, bundan sonra da yüksək səviyyədə fəaliyyət göstərəcəkdir.

Bədən tərbiyəsi kadrları hazırlayan ilk tədris ocağı

Mühəribədən sonra illərdə Azərbaycanda bədən tərbiyəsi və idman horəkatı yenidən yüksət aldı, idmançılarımız SSRİ çempionatlarında uğurla çıxış etdilər. Atlet Xandadaş Mədətov ilk dəfə uzununa tullanmaqdə SSRİ rekordçusu oldu. Güloşçilər və boksçular ümumittifaq və beynəlxalq yarışlarda nailiyyotlara qazandılar. 1952-ci ildə SSRİ-nin iştirak etdiyi ilk XV Olimpiya Oyunlarında sərbəst güloşçi Rəşid Məmmədbəyov ölkəmizə ilk gümüş medalı gotirdi.

1950-1960-ci illərdə Azərbaycan idmanı daha da inkişaf etmiş, institutun müəllimləri, tələbə və müdavimləri SSRİ-də bir çox yarışların qalibi və mükafatçıları olmuşlar.

1960-ci ildən bədən tərbiyəsi və idman işləri üzrə təşkilatçılar, müalicəvi bədən tərbiyəsi metodistləri hazırlamaq idi. İlk illər institutda fakültələri şöbələr əvəz edirdi. Şöbələrə ümumi rəhbərlik işə tədris hissəsi tərəfindən aparılmış və bu üç il davam etmişdir.

1960-ci ildən bədən tərbiyəsi və idman işləri üzrə təşkilatçılar, müalicəvi bədən tərbiyəsi metodistləri hazırlamaq idi. İlk illər institutda fakültələri şöbələr əvəz edirdi. Şöbələrə ümumi rəhbərlik işə tədris hissəsi tərəfindən aparılmış və bu üç il davam etmişdir.

Akademiyanın binasında tədris üçün hər cür şərait yaradılıb, kommunikasiya xətləri, inventar yenilənib. Gənclər və İdman Nazirliyi tərəfindən təhsil ocağına 160 kompyuter hədiyyə edilib. Auditoriyalarda 8 projektor, o cümlədən təqdimatların edilməsi üçün lazımi avadanlıq, interaktiv tədrisin təşkili üçün 18 monitor qoyulub.

Binaya əsas giriş və foye müasir diyzaynında işlənib, fasad yeni mərmərlər üzlənib. Foyedə dölyanın on müasir işi və səs sistemlərindən istifadə edilir. Akademiyanın foyesində xalqımızın

proqramlarının təşkili, tələbə və profesor-müəllim məbadiləsi, elmi-tədqiqat işlərinin aparılması, bu sahədə yəni ixtisaslaşmanın və müvafiq kafedraların yaradılması nözərdə tutulub. Bütün bunlar Gənclər və İdman, Təhsil nazirliklərinin, Dövlət İmtahan Mərkəzinin dəstəyi ilə həyata keçirilmiştir.

Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyasının 2017-ci ildən üç yeni magistr ixtisasları - İdman Tibbi və Reabilitasiya, İdman Menecmenti və İdman Jurnalistikası yaradılmışdır. Həmin ixtisaslar üzrə akademiyanın tədris proqramının hazırlanması üçün Köln Alman İdman Universiteti ilə birgə iş barədə ilkin razılıq əldə edilmişdir.

Azərbaycan Respublikası Nazirliyinin 28 dekabr 2019-cu il tarixli 508 nömrəli qərarı ilə, Akademiya

Maraqlıdır

Qorxusuz qorxaqlar

Bir çoxlarımız kiçik yaşlarımızdan idmançıların gücünü, iradəsinə qibə ilə yanaşmışıq. Onlar nümayiş etdirdikləri gücləri ilə milyonlarla azarkeş olurlar. Hər zaman güclü, cold və möğlubedilməz görməyə öyrəşdiyimiz idmançıların zəif nöqtələrinin olması bizi inanılmaz golir. Lakin hər zaman qalib gördüklorumuzun adı insan olduqları, onların da müyyəyen qorxuları və qoribəlikləri olduqlarını unutmamalıyıq. Qoşetimizin budəfəki səyində oxucularımıza dünya idman ulduzlarının bilmədiyimiz qorxuları və qeyri-adi sinamaları barədə məlumat verəcəyik.

Səliqə yoxsa sinama?

Bələ ki, futbol ulduzu Devid Bekhem evindəki əşyaları rəngləri, ölçüləri və xüsusiyyətinə uyğun olaraq yerləşdirir.

Həmçinin futbolçu perfektionistdir. Onun əşyaları mütləq şəkildə öz yerlərində olmalıdır. Oğlu Bruklın Bekhemin sözlərinə görə, atası buna xeyli vaxt sərf edir. Nəticədə isə mükməmməl səliqəyə nail olur. Bundan əlavə, ingilis futbolçunun soyuducusunda su və digər şüşələrin sayı cüt olmalıdır.

Zərbədən deyil, uçmaqdan qorxan çempion

XVII Yay Olimpiya Oyunlarının qalibi, ağır çəkidə mütləq dünya çempionu Məhəmməd Əlinin bu siyahıya düşməsi qoribə görünür. Lakin məşhur boksunun da özünəməxsus qorxuları olub. 18 yaşlı yeni tamam olmuş

boksunun 1960-ci ildə Romada keçirilən Olimpiya Oyunlarında qalib gəlməsi, dünya boksunda maraqla qarşılandı. Maraqlı odur ki, M.Əli qorxusuna qalib gəlməsəyi, qızıl medal əldə etməyəcək. Bələ ki, həmin vaxt M.Əli Romaya uçmaqdan imtina etmişdi. Bu na səbəb isə kiçik yaşlarından aerofobiyanın (uçmaq qorxusu) əziyyət çəkməsi idi. 1960-ci illərin əvvəllərində oyunlara hazırlıq məddətində Kaliforniyaya moş etmək üçün uçmaq ona çox pis təsir etdi. Buna görə də, o yenidən teyyarəyə minməkdən imtina etdi. Məhəmməd Əli Romaya teyyarədən başqa hansı nəqliyyat vasitəsilə getmək barədə maraqlanırdı. O, "Romaya gəmi ilə çatmaq olar? Yox? Bəlkə, qatar ilə getmək olar? O da olmaz? Bu zaman mən evdə qalıram". Boksunu yola

gotirmək üçün onun moşqçısı Co Martini, "Luivill" mərkəzi parkının verandasında onunla bir saatdan artıq səhbət edib. Moşqçı M.Əliyə bunun nə qədər əhəmiyyətli olmasını izah etməyə çalışır. Uzun səhbətdən sonra Əli təslim oldu. Məlumatə görə, idmançı Romaya uçuş müddətini yalnız dua edərək keçirib.

Ən azı 80-90 yaşınadək yaşamaq arzusu

Portuqaliya millisinin üzvü və "Juventus"un futbolcusu Kristian Ronaldo isə heç kimdən deyil, yalnız özündən

qorxur. Daha doğrusu, öz ölümündən. Bələ ki, idmançı ən azı 80-90 yaşınadək yaşamaq arzusundadır. Lakin istədiyi qədər deyil, tez ölcəyi onu sözünə olıb mənasında qorxuya salır. Ailosino həsr edəcək vaxtının qalmayacağını düşünən K.Ronaldo boş vaxtlarını ailesi, övladları ilə keçirir. İdman karyerasını 40 yaşında bitirəcəyini planlaşdırın biri üçün 90 il yaşamaq istəyi heç də təcəccüblü deyil.

Dovşandan qorxan

Amerikalı tennisçi Endi Roddik isə nadir və qeyri-adi qorxusunu ilə seçilib. Qoribə olsa da, idmançı dovşanlardan qorxdığını deyib. O, hətta xristianların Pasxa bayramının simvolu olan dovşandan bələ çəkinir. Bələ ki, "Saint-Regis" hotelində sohər yeməyi yeyərkən zala daxil olan dovşan geyimli insanın ondan qotı şəkildə uzaq gözəşini təlob edib. İdmançının uzunqulaqlı şirin heyvanlardan qorxması, yad bir insanın onun evinə bədən xəborlər gotirməsi ilə bağlı olduğu deyilir. Əsl dəhşət isə Endi Roddik üçün 2002-ci ildə "Deyvis" kubokunun şəhərətəşkil olunan tədbir olub. Təşkilatçılar zala adı balaca dovşanların gotirilməsini insanlara pozitiv əhval-ruhiyyə bəxş edəcəyini düşünümdür. Həqiqətən də, insanlar balaca şirin dovşanlardan zövq alırlar.

Təbii ki, E.Roddik bu siyahıda yox idi. Təşkilatçıların bu addımı onun üçün əsl sinəq oldu.

"Onlar məni caynaqları ilə zədələmək istəyirlər"

Basketbolçu Zak Rendolf kimi uca boylu olmaq, bəlkə də bir çoxlarının arzusudur. Təxminən 2.06 sm boyaya, 113 kq çəkiyə sahib olan idmançı nədən

Qorxu təhlükədə deyil, o, bizim içimizdədir.

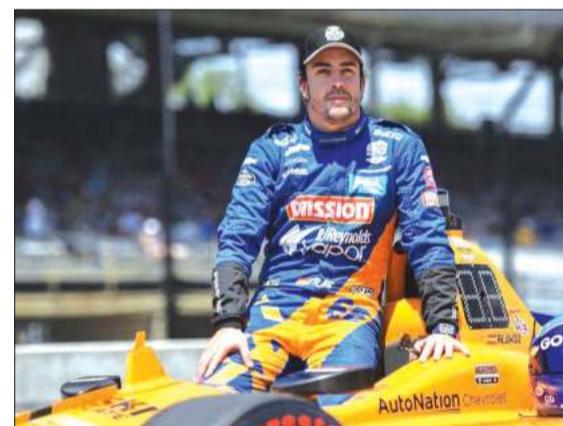
Stendal

qorxa bilər? Son demə o pişiklərdən həddindən artıq qorxurmuş. "Özündən asılı olmayıraq, dəhşətli dörəcə pışiklərdən qorxuram. Mən onları görəndə artıq no düşündürklərini bilirom. Mənə elə gəlir ki, onlar məni caynaqları ilə zədələmək istəyirlər", - deyə müsahibələrinin birində o, qeyd etmişdi.

Zirvələri fəth etib, yüksəklikdən qorxan pilot

Formula 1 yarışlarının iştirakçılarını sürəti sevən, heçnədən qorxusunu olmayan insanlar kimi tanırıq. Amma onları da bir çoxları kimi qorxuları mövcuddur. Formula 1 yarışlarının ikiqat

dünya çempionu Fernando Alonso da bu siyahıya daxil etmək olar. Sürot və çılçıllığı sevən pilot aerofobiya (uçusdan qorxma) və akrofobiyanın (yükseklikdən qorxma) əziyyət çökir. "Hər dəfə toyyaro silkolənəndə, pilot nəsə elan edəndə və ya nə baş verdiyini anlamayanda, ağlıma pis fikirlər golir. Ən dəhşətli isə donizin üzərindən uçmaqdır. Hətta bir dəfə toyyaro qəzasından sonra Atlantik okeanında üzüdüyü mü tösvür etmişdim", - deyə o, qeyd etmişdi.

Qorxur ki, qulyabani gələr

İngiltərəli futbolcu Ueyn Runinin qoribəliyi isə uşaqlıq vaxtlarında formalasdıb. Kiçik vaxtlarında qulyabanılardan qorxdığı üçün o, yatanda işıqları yandırmaqla yanaşı, həm də televizor və toztoranı işə salırdı. U.Runi böyüdükçə

qulyabanılarının olmasına inanmasa da, onun bu inancı göləcək həyatına da təsirsiz ötmüşəyib. Hətta idmançı səfor zamanı otaqda tək gecələməli olursa, ona yuxuya getməkdə yalnız fen səsi kömək edir. Zaman keçməsinə baxmayaq, futbolçunun bu xüsusiyyəti hələ özünü göstərir.

Türkay Niftəliyeva

Formula 1

"Alfa Romeo" Kimi Raykkonenə əməkdaşlığı davam etdirmək istəyir

iştirak etmək planlarından imtina etmədiyiini, lakin çempionatda mümkün debütü 2022-ci ilə təxir saldığını söyləyib.

"Hamilton heç vaxt mənim üçün planetin ən yaxşısı olmayacaq"

"Alfa Romeo"nın baş direktori Frederik Vasser Kimi Raykkonen 2021-ci il mövsümündə komanda saxlamaq istədiyi bilir. O, "Ferrari"da bir neçə pilotun olduğunu, ilk növbədə K.Raykkonenə ümidi etdiklərini bildirib. F.Vasser əvvəlcə pilotun planlarını bilmək və daha sonra digər variantlara baxmaq istədiklərini də qeyd edib: "Bütün tərəflər qarşılıqlı əməkdaşlıqda maraqlıdlarsa, onu davam etdirmək olar. Kimi Raykkonen kimi təcrübəli birini tapa bilmər. Bu onun üstünlüyüdür".

Sonuncu yürüsdə, Toskana Qran-Prisində K.Raykkonen 9-cu yeri tutub.

"Panthera" Formula 1-dən imtina etməyəcək

Artıq Formula 1-də yarışmaq istəyən hər hansı bir yeni komanda 200 milyon dollar ödəməlidir. Razılıq sazişinə görə bu məbləğin mövcud 10 komanda arasında bölüşdürüloyü nəzərdə tutulub. Bu qaydanın tətbiqi 2021-ci ildə çempionatda debüt etməyi planlaşdırıldı. Biz çempionluğa yaxınlaşmışırdı, amma bu, məqsədə çatmağa

komandasının perspektivlərini xeyli çətinləşdirib. Buna baxmayaq, "Panthera"nın qurucularından biri olan Bencamin Dyrend komandanın Formula 1-də

kifayət etmədi. Təəssüf ki, heç nə alınmadı. Doğrusu, "Mercedes"ə paxılıqlı edirəm. Halbuki, "Ferrari" daha yaxşı çıxış edə bilərdi. İstənilən halda, dörənə getmək istəmirəm".

Ümumdünya Süh Günü turnirlə qeyd olunub

Xüsusi Olimpiya Komitəsinin təşkilatçılığı ilə 21 sentyabr - Ümumdünya Süh Günüə həsr olunmuş oğlanlar arasında futbol turniri keçirilib. Şəhər Olimpiya İdman Kompleksinin orasında açıq havada keçirilən yarışda xüsusi, yardımçı internatlar, sosial

müəssisə və inklüziv orta məktəblərin məzunlarından təşkil olunan komandalar iştirak ediblər. Turnirdə ümumilikdə,

dostoyi ilə keçirilən turnir 2021-ci ilin beynəlxalq yarışlarına həzırlıq xarakteri daşıyır.

F U T B O L

Avropa Liqasında play-offun püşkü atıldı

UEFA Avropa Liqasında play-off mərhələsinin püşkatma mərasimi keçirilib. İsvəçrənin Nyon şəhərində təşkil olunan püşkatmadada III təsnifat mərhələsinin 35 cütü və həmin raunddan azad olan 7 komanda iştirak edib. Onlar play-offun 21 cütünü müəyyənmişdir. Bunnardan səkkizinci Çempionlar yolunda, on üçü Əsas yolda mübarizə aparacaq. Püşkatmadada Azərbaycan çempionu "Qarabağ" in da potensial rəqibi müəyyənmişdir. Ağdam təmsilçisi "Qarabağ" "Legiya" (Polşa) - "Drita" (Kosovo) cütünün qalibi ilə qarşılaşacaq.

Qonşu Türkiyəni təmsil edən "Qalatasaray", "Beşiktaş" və "Alanyaspor" un da III təsnifat mərhələsini keçəcəyi halda üz-üzə gələ biləcəyi komandalar bilinib. "Beşiktaş" əgər mərhələ adlayarsa, qrupa vəsiqə uğrunda İtaliya nəhəngi "Milan"la qarşılaşa bilər. "Neftçi" ni mübarizədən kənarlaşdırı "Qalatasaray" isə "Haydük" səddini də keçəcəyi təqdirdə "Villem II" (Niderland) - "Reyners" (Şotlandiya) cütünün qalibinə rəqib olacaq. "Alanyaspor" isə Norveçdə "Rusenborg" u yeno bilsə, İstanbulda "Mura" (Sloveniya) - PSV (Niderland) cütünün qalibi ilə görüşəcək.

Qeyd edək ki, Avropa Liqasında III təsnifat mərhələsinin matçları sentyabrın 24-də, play-off isə oktyabrın 1-də keçiriləcək.

(Latviya) / "Seltik" (Şotlandiya)
"Legiya" (Polşa) / "Drita" (Kosovo) -
"Qarabağ" (Azərbaycan)
"Şerif" (Moldova) / "Dundalk" (İrlandiya) -
"Klasksvik" (Färö adaları) / "Dinamo" (Tbilisi, Gürcüstan)

Əsas yol

"Hapoel" (Beer-Şeva, İsrail) / "Motervell" (Şotlandiya) - "Viktoriya"
(Çexiya) / "Sonderhusk" (Danimarka)
"Bazel" (İsvəçrə) / "Anartosis" (Kipr) -
MOİK (Bolqaristan) / B-36 (Färö adaları)
"Beşiktaş" (Türkiyə) / "Rio Ave" (Portuqaliya) - "Milan" (İtaliya) / "Bodo Qlimt" (Norveç)
"Rusenborg" (Norveç) / "Alanyaspor" (Türkiyə) - "Mura" (Sloveniya) / PSV (Niderland)
"Sportinq" (Portuqaliya) / "Aberdin" (Şotlandiya) - LASK (Avstriya) / "Dunayska" (Slovakia)

Avropa Liqası Play-off

Cəmionlar yolu

- "Yanq Boyz" (İsvəçrə) - "Tirana" (Albaniya)
- "Dinamo" (Xorvatiya) - "Floriana" (Malta) / "Flora" (Estoniya)
- "Dyurqorden" (İsvəç) / CFR (Rumınıya) - "Kuopio" (Finlandiya) / "Suduva" (Litva)
- "Ararat" (Ermenistan) / "Čelye" (Sloveniya) - "Srvna Zvezda" (Serbiya)
- "Dinamo" (Brest, Belarus) - "Ludoqorets" (Bolqaristan)
- "Sarayev" (Bosniya və Herseqovi-na) / "Budučnost" (Monteneqro) - "Riq" (Xorvatiya)

"Kopenhagen" (Danimarka) / "Pyast" (Polşa)
"Riyeka" (Xorvatiya) / "Kolos" (Ukrayna)
"Sankt-Qallen" (İsvəç) / AEK (Yunanistan)
"Volfsburq" (Almaniya) / "Desna" (Ukrayna)
"Şarlerua" (Belçika) / "Partizan" (Serbiya) -
"Apollon" (Kipr) / "Lex" (Polşa)
"Malmö" (İsvəç) / "Lokomotiva" (Xorvatiya)
"Qranada" (İspaniya) / "Lokomotiv" (Gürçüstan)
"Şkendija" (Şimali Makedoniya) / "Tottenham" (İngiltərə) - "Rostov" (Rusiya) / "Makkabi" (Hayfa, İsrail)
"Styaua" (Rumınıya) / "Slovan" (Çexiya) - APOEL (Kipr) / "Zrinski" (Bosniya və Herseqovina)
"Standard" (Belçika) / "Voyvodina" (Serbiya)
"Fehervar" (Macaristan) / "Reyms" (Fransa)
"Villem II" (Niderland) / "Reyners" (Şotlandiya) - "Qalatasaray" (Türkiyə) / "Haydük" (Xorvatiya)

Dünya futbolu neçə milyard dollar itirib?

Dünya futbolunun koronavirus pandemiyasından qaynaqlanan maliyyə itkileri 2020-ci ilde 14 milyard ABŞ dolları təşkil edəcək. Bu barədə "Reuters" e COVID-19 iqtisadi fəsadlarının aradan qaldırılması üzrə FİFA Komitəsinin rəhbəri Olli Ren bildirib. Bu, ümumi klub futbol bazarının üçdə birini təşkil edir. O.Ren qiymətləndirmənin mövcud ssenariyə əsaslanğı, lakin pandemiyanın səngiyəcəyi təqdirdə məbləğin dəyişə biləcəyini söyləyib: "Koronavirus pandemiyası futbolu çox zərbə vurdur, müxtəlif soviyyələrə qarşıqlıqla səbəb oldu. Bəzi peşəkar klublar çox ciddi çətinliklərlə üzləşib. Akademiyalar və aşağı divizion klubları ilə əlaqədar vəziyyət mənə də çox narahat edir". FİFA rəsmisi Afrika və Asiyada futbolu inkişaf etdirmək üçün göstərilən söylərin qarşısının alınması ilə bağlı tohlükənin olduğunu sözlərinə əlavə edib: "Vaksinin işlənməsi, hazırlanması və onun istifadəsi, pandemiyanın tam dayandırılması, tibbi və digər vasitələrin mövcudluğu kimi məsələlər həllədici olacaq. Bunlar hələlik məlum deyil. Biz hadisələrin on pis inkişafını istisna edə bilmərik. İndi biz hazırkı ssenarı osasında işləyirik".

Avropadan transfer xəbərləri

İngiltərə

"Zenit"de oynayan serbiyalı müdafiəçi Branislav Ivanoviçin yeni klubu müyyənəlsəb. O, yeni mövsümündən etibarən "Vest Bromviç" də çıxış edəcək. Premyer Liqa təmsilçisi müdafiəçi ilə bir illik müqavilə imzalayıb.

* * *

"Arsenal" Pyer-Emerik Obameyanqla yeni müqavilə imzalayıb.

London təmsilçisi qabonlu hücumçu ilə sözleşmənin müddətini 2023-cü ilədək uzadıb. O, bu müddətdə ümumilikdə 60 milyon funt-sterlinq yaxın gəlir oldı edəcək.

* * *

İngiltərin "Aston Villa" klubu "Arsenal"ın qapıcı Emilio Martinesi transfer edib.

Argentinalı qapıcı ilə 4 illik müqavilə imzalanıb. Birmingham təmsilçisi bu kecid üçün "Arsenal" a 20 milyon funt-sterlinq ödəyib.

* * *

"Tottenham" Madrid "Real"ının müdafiəçisi Serxio Requilonla razılığa gəlib.

Madrid təmsilçisi bu kecid üçün London klubuna 30 milyon avro ödəyəcək. "Real"ın ispanıyalı futbolunu 45 milyon avroya geri qaytarmaq hüququna malik olduğu bildirilib.

Madrid "Real"ının futbolçusu Qaret Beyl də övvəklə klubu "Tottenham" o qaydıb.

ilə bir illik müqavilə imzalanıb. Qeyd edək ki, London təmsilçisi 28 yaşlı italyalı futbolçunu 2017-ci ildə "Torino"dan transfer etmişdi. O, ötən mövsümü icarə osasında "Roma"da keçirib.

İtaliya

"Barselona"dan ayrılan Arturo Vidal "Inter"ə keçib. 2+1 illik müqaviləyə qol çökən futbolcu üçün "Inter" klubu Kataloniya təmsilçisino 1 milyon avro ödəyib. Qeyd edək ki, Arturo Vidal "Barselona"ya 2018-ci ildə "Bavariya"dan keçib.

* * *

"Roma"nın hücumusu Edin Ceko "Yuvetus" a keçib. Turin klubu 34 yaşlı hücumçu üçün 16 milyon avro tozminat ödəmək iki illik razılıq oldı edib. Qeyd edək ki, "Roma" Cekonu 2016-ci ildə "Mançester Siti" dən 11 milyon avroya transfer edib.

"Roma" A Seriyasının digər təmsilçisi "Verona"dan alban müdafiəçi Maraş Kumbullanı heyətinə colb edib. Albaniya yığmasının üzvü olan 20 yaşlı mərkəz müdafiəçisi satınalma şərti ilə iki illik icarəyə götürülüb.

İngiltərə təmsilçisi uesli hücumunu 2020/2021 mövsümünün sonuna kimi icarəyə götürməkən bağlı Madrid klubu ilə razılığa gəlib. Onun "Tottenham" də ilinə 17 milyon avro qazanacağı bildirilib. Bu məbləğin 50 faizinin "Real" in ödəyəcəyi vurgulanıb.

* * *

"Bavariya"nın futbolçusu Tiaqo Alkantara "Liverpool" a keçib.

İngiltərə təmsilçisi bu transferlə bağlı Münhen klubuna 30 milyon avro ödəməyə razı olub. "Liverpool"un ispaniyalı yarımmüdafiəçi ilə müqavilənin şartları açıqlanmayıb.

* * *

"Celsi" müdafiəçisi David Zappakostanı İtaliyanın "Cenoa" klubuna icarəyə verib. Futbolcu

* * *

"Fənorbağça"nın futbolçusu Vedat Muriqi yeni mövsümde "Latsio"nun formasını geyinəcək. 26 yaşlı kosovolu hücumçu ilə 5 illik müqavilə imzalanıb. Qeyd edək ki, 2019-cu ildən "Fənorbağça"da çıxış edən Kosovo millisinin üzvü ötən mövsüm ümumilikdə 36 oyunda 17 qol vurub.

İspaniya

"Sevilya" "Sportinq" in sol cinah müdafiəçisi Marcos Akunayini heyətə colb edib.

İspaniya təmsilçisi bu kecid üçün 10+2 milyon avro tozminat ödəyib. Argentina millisinin üzvü ilə 4 illik müqavilə imzalanıb.

Fransa

PSJ "Roma"nın müdafiəçisi Alessandro Florenzini 2020/2021 mövsümünün sonuna kimi icarəyə götürüb. PSJ-nin 29 yaşlı oyunçu üçün 500 min avro icarə haqqı ödədiyi bildirilib. Klub mövsümün sonunda 9 milyon avro ödəyərək, italyalı futbolçunu birdəfəlik almaq hüququna malikdir.

* * *

"Lion" heyətini yeni futbolcu ilə gücləndirib. Liqa 1 təmsilçisi "Hamburg" un qapıcı Yulian Pollersbek transfer edib. 26 yaşlı alman qolki-perlo 4 illik müqavilə imzalanıb.

"Lion" bu kecidə görə Bundesliqa klubuna 250 min avro ödəyəcək.

D ü n y a idmani

Sergey Bubkanın rekordu yenilendi

İsveçli atlet Arman Düplantis şüvüllə tullanmada yeni dünya rekordunu müəyyən edib. Romada keçirilən "Brilliant Lıqa" mərhələsində atlet 6,15 metr - əvvəlki rekorddan bir santimetr yüksəyə tullanıb. Beləliklə, A.Düplantis ukraynalı Sergey Bubkanın 26 il əvvəl açıq meydancalarda qazandığı nailiyyətlərini yeniləyib. Xatırladaq ki, 1994-cü ildə ukraynalı idmançı 6,14 metrə atlamsı.

2020-ci ilin fevral ayında Arman Düplantis Qızılqoda keçirilən bəyənləxalq turnirdə (6,18 metr) qapalı məkanda dünya rekordu müəyyənləşdirib.

Qeyd edək ki, 20 yaşlı isveçli atlet 2019-cu ildə keçirilən dünya çempionatının gümüş mükafatçısıdır və onun aktivində 2018-ci ildə təşkil olunan Avropa birinciliyinin qızıl medalı var.

Sosial məsafə 37 qolun buraxılmasına səbəb oldu

Almaniyada keçirilən futbol qarşılaşmasında unikal hesab qeydə alınıb. Bu barədə "Match TV" məlumat yayıb. "Ripdorf/Moltsen II" klubu "Holdenstedt"lə qarşılaşmadı

0:37 hesabi ilə möglüb olub. Bu cür hesabın qeydə alınması möglüb komandanın sosial məsafə qaydasını gözləməsi səbəbi ilə ortaya çıxıb. Belə ki, qarşılaşmadan əvvəl "Holdenstedt" in oyuncularının koronavirusa yoluxmuş şəxsələ olaqədə olduğu bildirilib. "Ripdorf" qarşılaşmanın toxiro

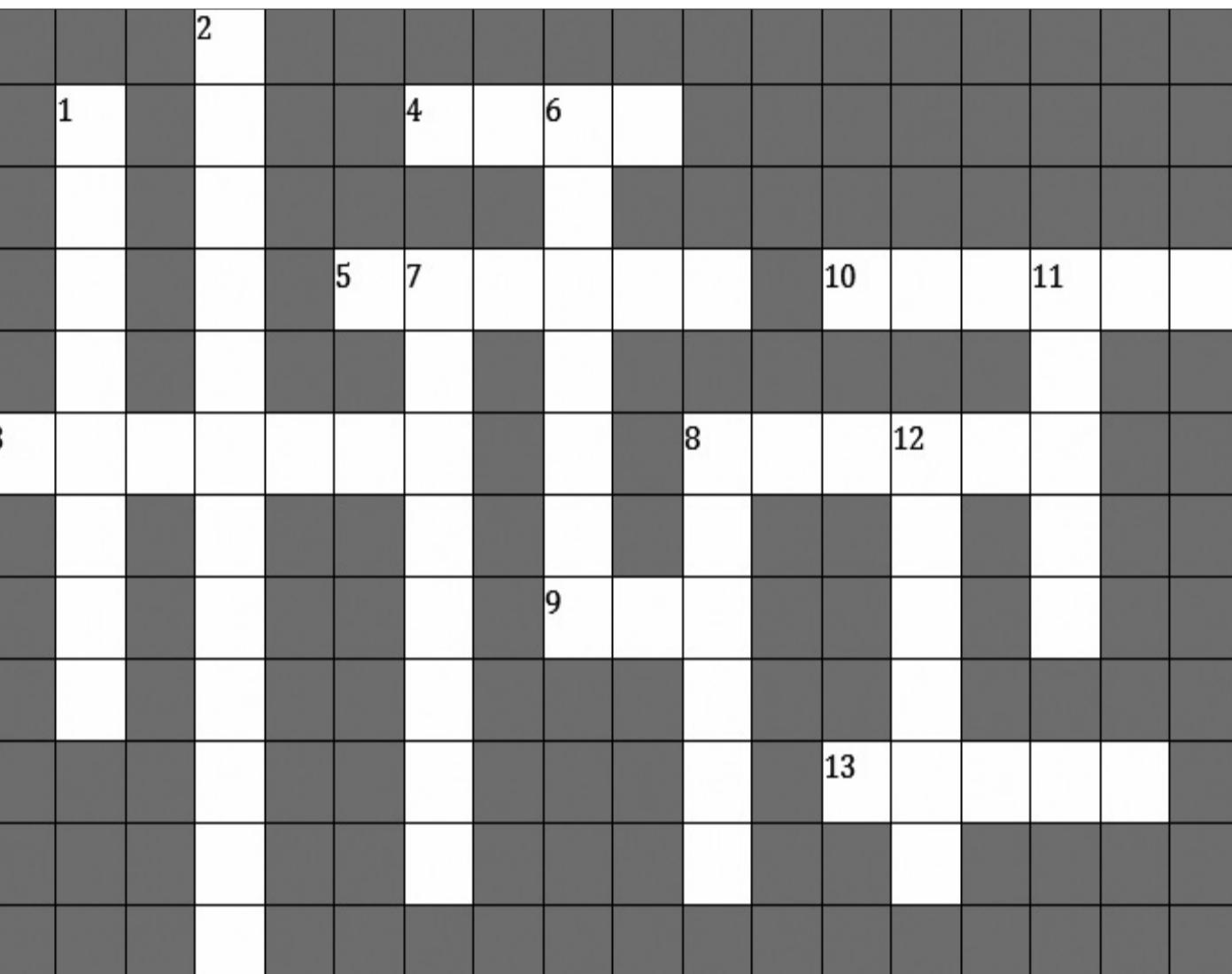

salınmasını istəsə də, bu toloq qəbul edilməyib. Əksinə klub meydana çıxmayağı halda böyük məbləğdə cərimələnməklə təhdid edilib.

Pandemiyaya görə daha bir turnir təxirə salındı

VTB Kreml Kuboku - 2020 tennis turniri toxiro salınıb. Bu barədə Rusiya Tennis Federasiyasından məlumat verilib. "Bu il turnir keçirilməyəcək. Buna səbəb isə pandemiyadır. Çox tövüsü kif, biz belə bir qərar vermək məcburiyyətində qaldıq. Lakin hadisələr bizdən güclüdü", - deyə bəyanatda bildirilib.

Xatırladaq ki, kişilər arasında yarışlar oktyabrın 17-25-de CSKA-nın manejində keçirilməlidir. Həmçinin 26 oktyabr - 1 noyabr tarixlərində qadınlar arasında keçirilməsi gözlənilən yarışlar da toxiro salınıb.

Üfüqi

3. Formula 1 yarışlarında debüt etməyə hazırlaşan komanda. 4. Əsası 1924-cü ildə Parisdə qoyulan idman qurumu. 5. ...Olimpiya İdmən Kompleksi. 8. Bilyardda növ. 9. Kipr klubu. 10. NBA-da Kolorado təmsilçisi. 13. Badminton ləvaziməti.

Şaquli

1. Yarış zamanı biatlönlərin su tələbatını ödəyən qırğu. 2. Əzələ kütlösinin inkişafı. 6. İdmən gimnastikasında növ,...tullanma. 7. Rusiya hokkey liqasında çıxış edən komanda. 8. Amerikalılar futbolu belə adlandırırlar. 11. Argentina yığma komandasının keçmiş üzvü Xuan. 12. III Avropa Oyunlarına ev sahibliyi edəcək şəhər.

Braziliyanın "Nasional de Rolandiya" futbol klubunun

təqsirləndirilir. 28 yaşlı V.Korsini isə töötədiyi əməli etiraf edib. Qeyd edək ki, 58 yaşlı dördüncü divizion klubunun rəhbəri

şəhərin mərkəzində bıçaq xəsərətləri almışdı. Cinayətkar futbolcu da polis tərəfindən hadisə yerində saxlanılmışdı.

Cinayətkar futbolçu

olimpnews.az - sizin sayınız

Saxta arayışa görə diskvalifikasiya

Rusiyalı fiqurlu koniksürən Mariya Sotskova saxta tibbi arayış hazırlaması səbəbi ilə 10 il müddətində diskvalifikasiya edilib.

Qeyd edək ki, M.Sotskova bu ilin iyul ayında karyerasını bitirməsi barədə məlumat vermişdi. Fiqurlu koniksürən 2017-2018 illər mövsümündə Qran-pri yarışlarında gümüş madal qazanıb. İdmənçinin hesabında həmçinin Rusiya

çempionatının gümüş və bürünc medalı var. 2018-ci ildə Koreya Respublikasının Pxençhan şəhərində keçirilən XXIII Qış Olimpiya Oyunlarında isə idmançı 8-ci yerdə qərərləşmişdi.

Azərbaycan Cüdo Federasiyasının rəhbərliyi və kollektiv cüdo üzrə əməkdar məşqçi

Vladimir Sidorenkon

vofatından kodərləndiyini bildirirlər və mərhumun ailə üzvlərinə hüznlə başsağlığı verirlər. Allah rohmət closin!

Azərbaycan Voleybol Federasiyasının rəhbərliyi və kollektiv fəderasiyanın baş katibi Colil Cəfərova, anası

Zeynəb xanımın

vofatından kodərləndiklərini bildirirlər və dörən hüznlə başsağlığı verirlər. Allah rohmət closin!